

MECBURİ HİZMETLİ MÜHENDİSLERE DAİR

Dinçer AKYALI

Yük. Müh.

Mecburi hizmetli mühendisler dair 3467 sayılı ve 20/6/1938 tarihli kanunun ağır ve günümüzün şartlarına uymayan hükümleri uzun zamandan beri mecburi hizmetli mühendisler arasında şikâyet konusu olan bir husustur.

Adı geçen bu kanunun bilhassa 4. maddesi bariz olarak mantık ve insaf hudutları dışındadır.

Bu madde şöyledir :

Kanun No : 3467 (4.Madde) hizmete alınmak için müracaat etmeyenlerle mecburi hizmet müddetlerini bitirmeyen evvel vazifelerinden ayrılanlar, Yüksek Mühendis veya teknik okullardaki tahsillerinin beher senesi için o sene ücretli talebeden alınan mebalığın ve ecnebi memleketlerdeki tahsillerinin beher senesi için de kendilerine sarf edilen mebalığın iki mislini defatan ödemekle mükelleftirler. Bu tazminatın hesabında hizmet edilmiş olan seneler nazara alınmaz.

Bu maddeden de anlaşılacağı gibi 3467 sayılı kanun ağır hükümleriyle ferdi hürriyet ve teşebbüsü baskı altında tutmakta ve dolayısıyla istifa müessesesinden yararlanmayı güçleştirmektedir. Netice olarak mühendislerin arzu ettikleri ve daha başarılı olacakları işlerde çalışmalarına engel olan mevcut hükümler böylece beyin gücünün israfına da yol açmaktadır. Ayrıca tazminatın 2 katını talep etmek, çalışılmış süreleri tazminat hesabında dikkate almamak gibi insan haklarını çiğneyen hükümleriyle bu kanun Anayasamızın ruhuna da aykırıdır.

Sözü edilen kanun gibi demode olmuş kanunlarımız belki de pek çoktur. Ancak günün şartlarına uymayan bu gibi kanunları inceleyip seçip çıkaran, revizyona tabi tutan, modern toplum ve yöneticilik anlayışı düzeyine getiren ve böylece bu kanunların mağdur ettiği halkın mutluluğu için çalışan bir parlamento grubunun veya komisyonunun mevcut olduğunu sanmıyoruz. Bu nedenle harekete geçen Ankara'daki mecburi hizmetli mühendisler bu haksız ve ağır hükümleri daha makûl sınırlar içine getirmek için teşebbüste bulunmuşlar ve bazı sonuçlara varmışlardır.

1970 Ocak ayı içerisinde bütün Milletvekillerine (Başbakan, Bakanlar dahil) birer mektup gönderilerek mevcut kanunun 1970 Türkiye'sinin şartlarına uymayan ağır hükümlerinin değiştirilmesi istenmiştir. Bu isteğimiz ile bazı Milletvekilleri ilgilenmişlerdir. Bunlardan Sakarya Milletvekili Sayın Hayrettin Uysal ve 15 arkadaşının hazırladıkları yeni kanun değişikliği teklifi 31 Ocak 1970 tarihinde T. Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiştir. Bu yeni teklifin 3 sahifeye yakın olan gerekçesinde mevcut ağır hükümlerin mahzurları mantikî ve hukukî yönlerden açık olarak belirtilmiştir. Yeni teklife göre 3467 sayılı kanunun 4. maddesi şöyle olacaktır :

MADDE 4.) İster yurt içinde ister yurt dışında öğrenim görmüş olsun, hizmete alınmak için müracaat etmeyen bütün mühendis ve yüksek mühendislerden öğrenimleri için sarf edilen para kanunî faizi ile birlikte tazmin ettirilir. Hizmet süresi burs alınan süreye eşittir. Tazminat hesabında çalışılan süreler dikkate alınır ve orantılı olarak toplam masraftan düşülür.

Ayrıca yukarıda aksettirilen görüşe paralel yeni bir tasarrufların hazırlandığı Bakanlık Bakanlığı yetkilileri tarafından ifade edilmiştir. Temennimiz hazırlanan tasarrufların veya Meclise verilmiş bulunan yeni kanun teklifinin bir an önce kanunlaşmasıdır. Böylelikle mecburi hizmetli mühendisler mâlî imkânsızlıklardan yoksun dar ve rijit anlama ile birer devlet memuru olmaktan kurtarılacak ve geleceğine güvenle bakabileceği işlerde çalışmak serbestliğine daha çok sahip olacaktır. Teklifin bir an önce kanunlaşması hususunda Millet Meclisi Başkanlığı ve bazı Meclis Komisyonları ile Başbakanımız Sayın Süleyman Demirel nezdinde mektupla teşebbüslerde bulunulmuştur. Yurdun çeşitli yerlerindeki mecburi hizmetli mühendis arkadaşların illerini temsil eden Milletvekillerinden adı geçen kanun teklifinin bir an önce kanunlaşması hususunda ilgi istemeleri faydalı olabilir.

Ayrıca meslektaş milletvekillerinin de konuya ilgi göstereceklerini umarız.